

## สารบัญ

|                                                                     | หน้า |
|---------------------------------------------------------------------|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย.....                                                | ๗    |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....                                             | ๘    |
| กิตติกรรมประกาศ.....                                                | ๙    |
| สารบัญ.....                                                         | ๗    |
| สารบัญตาราง.....                                                    | ๙    |
| สารบัญภาพ.....                                                      | ๑๐   |
| บทที่                                                               |      |
| 1 บทนำ.....                                                         | 1    |
| ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....                                 | 1    |
| วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....                                        | 5    |
| ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....                                   | 6    |
| ขอบเขตของการวิจัย.....                                              | 6    |
| นิยามศัพท์เฉพาะ.....                                                | 9    |
| 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....                               | 11   |
| การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ.....                                      | 11   |
| หลักการและตัวแบบการกำหนดนโยบายสาธารณะ.....                          | 15   |
| หลักการและตัวแบบการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ.....                    | 27   |
| แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้งและการจัดการความขัดแย้ง.....      | 38   |
| ความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชนและการแก้ไขปัญหาดังกล่าว.....        |      |
| โดยกลไกของรัฐ.....                                                  | 57   |
| พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์และกฎหมาย               |      |
| ที่เกี่ยวข้องกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์.....                       | 59   |
| การจัดตั้งการไฟฟ้าอันฮี(เขื่อนภูมิพล การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) | 66   |
| แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....                           | 67   |
| พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518.....                              | 70   |

## สารบัญ (ต่อ)

|                                                                                                                                                                     | หน้า |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ โอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ<br>ที่มีใช้ที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์<br>ของแผ่นดิน โดยเฉพาะ พ.ศ.2550..... | 72   |
| แนวทางการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์.....                                                                                                          | 73   |
| แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและทฤษฎีหน้าที่นิยม.....                                                                                                                     | 74   |
| ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์.....                                                                                                                             | 77   |
| งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....                                                                                                                                          | 78   |
| กรอบความคิดทางทฤษฎีในการวิจัย.....                                                                                                                                  | 85   |
| 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....                                                                                                                                           | 88   |
| รูปแบบการวิจัย.....                                                                                                                                                 | 88   |
| ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....                                                                                                                                        | 88   |
| เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....                                                                                                                          | 96   |
| การเก็บรวบรวมข้อมูล.....                                                                                                                                            | 97   |
| การวิเคราะห์ข้อมูล.....                                                                                                                                             | 97   |
| 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....                                                                                                                                         | 99   |
| ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....                                                                                                                        | 99   |
| ตอนที่ 2 สาเหตุของความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชนในที่ราชพัสดุ<br>แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ส.ชม.2257.....                                                              | 120  |
| ตอนที่ 3 สาเหตุของความขัดแย้ง แนวทางแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง<br>และข้อเสนอแนะอื่นๆ.....                                                                                | 175  |
| ตอนที่ 4 ข้อมูลเพิ่มเติม.....                                                                                                                                       | 184  |
| ตอนที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....                                                                                                                              | 187  |
| 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....                                                                                                                                 | 198  |
| สรุปผลการวิจัย.....                                                                                                                                                 | 198  |
| อภิปรายผล.....                                                                                                                                                      | 205  |

สารบัญ (ต่อ)

|                                                                                                                                                                                                                                     | หน้า |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| ข้อเสนอแนะ.....                                                                                                                                                                                                                     | 217  |
| บรรณานุกรม.....                                                                                                                                                                                                                     | 225  |
| ประวัติผู้วิจัย.....                                                                                                                                                                                                                | 229  |
| ภาคผนวก.....                                                                                                                                                                                                                        | 230  |
| ภาคผนวก ก พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนในท้องที่<br>ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง ตำบลหางดง อำเภอฮอด ตำบลบ้านแอ่น<br>ตำบลท่าเคอ ตำบลมีดกา อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลก้อ<br>อำเภอสี จังหวัดลำพูน พ.ศ. 2502..... | 231  |
| ภาคผนวก ข แผนที่แสดงแนวเขตที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่<br>ส.ชม.2257 ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่.....                                                                                                               | 234  |
| ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....                                                                                                                                                                                               | 235  |
| ภาคผนวก ง หนังสือขอความร่วมมือตรวจแบบสอบถาม.....                                                                                                                                                                                    | 245  |

## สารบัญตาราง

| ตารางที่                                                                                                         | หน้า |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1.1 สรุปการถือครองที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ส.ชม.2257<br>แยกตามหมู่บ้าน.....                              | 4    |
| 2.1 กระบวนการตัดสินใจแก้ปัญหาข้อพิพาทและผลแห่งการตัดสินใจ.....                                                   | 56   |
| 3.1 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 ข้าราชการ.....                                                                      | 92   |
| 3.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2 ประชาสังคม.....                                                                     | 93   |
| 3.3 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 3 ประชาชน.....                                                                        | 96   |
| 4.1 ผลการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างและการได้รับแบบสอบถามตอบกลับ                                                | 99   |
| 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 ข้าราชการ<br>จำแนกตามเพศ.....                  | 100  |
| 4.3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2<br>ประชาสังคม จำแนกตามเพศ.....                 | 100  |
| 4.4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 3<br>ประชาชน จำแนกตามเพศ.....                    | 101  |
| 4.5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 ข้าราชการ<br>จำแนกตามอายุ.....                 | 101  |
| 4.6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2<br>ประชาสังคม จำแนกตามอายุ.....                | 102  |
| 4.7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 3<br>ประชาชน จำแนกตามอายุ.....                   | 102  |
| 4.8 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 ข้าราชการ<br>จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด.....  | 103  |
| 4.9 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2<br>ประชาสังคม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด..... | 104  |
| 4.10 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 3<br>ประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด.....   | 105  |

สารบัญตาราง (ต่อ)

| ตารางที่ |                                                                                                                                  | หน้า |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 4.11     | ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 ข้าราชการ<br>จำแนกตามอาชีพ.....                                    | 106  |
| 4.12     | ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2<br>ประชาสังคม จำแนกตามอาชีพ.....                                   | 107  |
| 4.13     | ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 3<br>ประชาชน จำแนกตามอาชีพ.....                                      | 107  |
| 4.14     | ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 ข้าราชการ<br>จำแนกตามตำแหน่งงาน.....                               | 108  |
| 4.15     | ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2<br>ประชาสังคม จำแนกตามตำแหน่งงาน.....                              | 109  |
| 4.16     | ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 ข้าราชการ<br>จำแนกตามจำนวนปีที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความขัดแย้ง.....  | 111  |
| 4.17     | ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2<br>ประชาสังคม จำแนกตามจำนวนปีที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความขัดแย้ง..... | 112  |
| 4.18     | ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 3<br>ประชาชน จำแนกตามจำนวนปีที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความขัดแย้ง.....    | 113  |
| 4.19     | ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 ข้าราชการ<br>จำแนกตามจำนวนปีที่เกี่ยวข้องกับกรณีความขัดแย้ง.....   | 114  |
| 4.20     | ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2<br>ประชาสังคม จำแนกตามจำนวนปีที่เกี่ยวข้องกับกรณีความขัดแย้ง.....  | 115  |
| 4.21     | ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 3<br>ประชาชน จำแนกตามจำนวนปีที่เกี่ยวข้องกับกรณีความขัดแย้ง.....     | 116  |
| 4.22     | ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 ข้าราชการ<br>จำแนกตามลักษณะการเกี่ยวข้องกับกรณีความขัดแย้ง.....    | 117  |

สารบัญตาราง (ต่อ)

| ตารางที่                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | หน้า |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 4.23 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2<br>ประชาสังคม จำแนกตามลักษณะการเกี่ยวข้องกับกรณีความขัดแย้ง.....                                                                                                                                                                                                            | 119  |
| 4.24 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 3<br>ประชาชน จำแนกตามลักษณะการเกี่ยวข้องกับกรณีความขัดแย้ง.....                                                                                                                                                                                                               | 120  |
| 4.25 สาเหตุของความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชน<br>ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการ.....                                                                                                                                                                                                                                           | 125  |
| 4.26 สาเหตุของความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชน<br>ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาสังคม.....                                                                                                                                                                                                                                          | 137  |
| 4.27 สาเหตุของความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชน<br>ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน.....                                                                                                                                                                                                                                             | 150  |
| 4.28 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม<br>ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 ข้าราชการ กลุ่มที่ 2 ประชาสังคม<br>และกลุ่มที่ 3 ประชาชน จำแนกตามประเด็นสาเหตุและระดับความสำคัญ<br>ของสาเหตุความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชนในที่ราชพัสดุ<br>แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ส.ชม.2257 ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง<br>จังหวัดเชียงใหม่..... | 163  |
| 4.29 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐ<br>กับประชาชนในที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ส.ชม.2257<br>ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่.....                                                                                                                                                               | 176  |
| 4.30 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่าง<br>รัฐกับประชาชนในที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ส.ชม.2257<br>ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่.....                                                                                                                                                          | 179  |

สารบัญตาราง (ต่อ)

| ตารางที่ | หน้า                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4.31     | ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการแก้ไขปัญหา<br>ความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชนในที่ราชพัสดุแปลงหมายเลข<br>ทะเบียนที่ ส.ชม.2257 ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง<br>จังหวัดเชียงใหม่..... 182                                                                                                                                  |
| 4.32     | การเปรียบเทียบจำนวนครอบครัว จำนวนประชากร ที่ดินทำกิน อาชีพ รายได้ต่อ<br>ครอบครัว และสภาพที่ดิน ของพื้นที่ที่ดินที่ถูกเวนคืน บริเวณที่ราชพัสดุ<br>แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ส.ชม.2257 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 10 หมู่ที่ 15 ตำบล<br>บ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ กับพื้นที่ที่ดินคนสร้างตนเอง<br>เขื่อนภูมิพล จังหวัดเชียงใหม่ ..... 186 |

## สารบัญภาพ

| ภาพที่ |                                                                                                  | หน้า |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 2.1    | กระบวนการวิเคราะห์นโยบายของ Edward.S.Quade .....                                                 | 13   |
| 2.2    | อิทธิพลของชนชั้นนำในการกำหนดนโยบายสาธารณะของ Nicholas Henry...                                   | 17   |
| 2.3    | กรอบความคิดตามตัวแบบดุลยภาพระหว่างกลุ่มของ Nicholas Henry.....                                   | 20   |
| 2.4    | ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมและระบบการเมืองที่ก่อให้เกิด<br>นโยบายสาธารณะของ David Easton..... | 21   |
| 2.5    | ความคิดของตัวแบบสถาบันของ Nicholas Henry.....                                                    | 22   |
| 2.6    | กรอบความคิดตามตัวแบบกระบวนการของ Thomas R. Dye.....                                              | 24   |
| 2.7    | ระบบการตัดสินใจตามตัวแบบหลักเหตุผลของ Thomas R. Dye .....                                        | 25   |
| 2.8    | ลักษณะโครงสร้างของตัวแบบการเปลี่ยนแปลงจากเดิมบางส่วน<br>ของ Nicholas Henry.....                  | 26   |
| 2.9    | ตัวแบบสหองค์การในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ของ Carl E. Van Horn<br>และ Donald S. Van Meter .....      | 30   |
| 2.10   | ตัวแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของ George C. Edwards .....                                        | 33   |
| 2.11   | ตัวแบบการกระจายอำนาจของ G. Shabbir Cheema และ Dennis A. Rondinelli                               | 34   |
| 2.12   | ตัวแบบกระบวนการ ของ Ernest R. Alexander.....                                                     | 35   |
| 2.13   | ตัวแบบทั่วไป ของ Daniel A. Mazmanian และ Paul A. Sabatier.....                                   | 37   |
| 2.14   | โครงสร้างสังคม ตามแนวคิดของ Karl Marx.....                                                       | 46   |
| 2.15   | พฤติกรรมที่อาจแสดงออกเมื่อมีความขัดแย้งของ Kenneth W. Thomas<br>และ Ralph H. Kilmann.....        | 51   |
| 2.16   | แบบของการจัดการความขัดแย้งของ M. Afzalur Rahim.....                                              | 55   |
| 2.17   | กรอบความคิดในการวิจัย.....                                                                       | 87   |